

Rejsen til århundredets længste totale solformørkelse i Kina den 22. juli 2009

Af Janaki Lund Jensen, Niels Bohr Institutet, Astro-gruppen Stjerner og Galakser

At overvære en total solformørkelse er et privilegium ikke alle mennesker får mulighed for. Du kommer aldrig til at glemme oplevelsen, når Månen med ufattelig præcision glider ind mellem Solen og Jorden. Åndeløst følger du den magiske stemning, når Månens skygge sniger sig ind over landskabet, som lades tilbage i et uvirkeligt skumringslys. Stjernerne lyser op på den mørke himmel, fuglene stopper med at synge, og temperaturen falder mærkbart.

Den 14. juli tog jeg af sted på min 8. totale solformørkelsesrejse til Kina. Jeg rejste sammen med solformørkelsesekspert Fred Espenak fra NASA og en gruppe fra et amerikansk rejsebureau. Jeg har tre gange rejst med ham på solformørkelsesrejserne i 1998 i Caribien, 2008 i Kina og 2009 i Kina.

Fred Espenak er den ultimative solformørkelsesekspert og derfor jeg vælger jeg at rejse på solformørkelses-rejser, hvor han er med. Fred Espenak er ansat på NASA Goddard Space Flight Center og han laver solformørkelseshæfter til hver enkelt solformørkelse med detaljer om beregninger og diverse data om solformørkelsen som hæftet udgives til. Så når jeg vælger at rejse med ham, så er jeg ret sikker på at have de optimale betingelser for kunne komme til at se solformørkelsen. Hvis Fred Espenak ikke kan finde det rette sted så kan ingen andre. Selvfølgelig kan han ikke garantere for vejret, som er en meget vigtig faktor, når man skal se en total solformørkelse.

Vi havde oprindeligt planlagt at skulle se den totale solformørkelse fra toppen af et hotel i byen Haiyan som ligger ud til kysten nær Shanghai. Tirsdag den 21. juli om formiddagen skulle vi have kørt til Haiyan for at være klar til den totale solformørkelse, men vi kunne se at vejrforholdene så ud til at være meget meget dårlige der, så vi var nødt til at tage plan B i brug. Fred Espenak gav os muligheden for enten at tage med vores turistbusser til byen Haiyan som planlagt eller at flyve til Chongquin for at se den totale solformørkelse der. Alle 37 personer på rejsen var i samme sekund fuldstændige enige i at de selvfølgelig ville flyve derhen, hvor Fred Espenak ville være. Med en uvurderlig hjælp af nogle fantastiske lokale kinesiske rejsearrangører fik vi inden for et par timer købt 37 flybilletter med afgang samme eftermiddag og med en flyvetur på over 1200 km til byen Chongquin. Den totale solformørkelse ville dog ikke vare 5 minutter og 50 sekunder som i Haiyan, men i stedet 4 minutter og 9 sekunder. Men det ville være bedre at have chancen for at se den end slet ikke. Og det ville stadig blive min længste totale solformørkelse.

Kl. 8.00 om morgenen var vi klar og der var ryddet et område på en parkeringsplads foran hotellet til os 37 personer, arrangørerne og hotelpersonale. Uden for vores område, som var mærket op med et rødt bånd, stod nogle lokale kinesere, som også gerne ville se be-

givenheden. Vi lånte dem solformørkelsesbriller og fortalte lidt om, hvad de forhåbentlig ville komme til at opleve.

Jeg har aldrig kamera eller teleskop med. Jeg vil helst nyde de intense minutter som jeg kan uden at jeg skal spille tid på at tage billeder som alligevel ikke bliver til noget som helst i forhold til de billeder som personer, der har stor erfaring og viden om det kan tage. Jeg kender mange solformørkelsesfolk som jeg nemt kan få nogle perfekte billeder af. Jeg har et videokamera med som jeg lader stå et sted og det optager imens totaliteten finder sted, så jeg bagefter kan få stemningen der hvor solformørkelsen er. Det er en meget væsentlig del at opleve hvordan folk, dyr og planter reagerer når f.eks. lyset falder mærkbart og det bliver noget koldere. Det er meget levende at se en videofilm bagefter, da jeg så får lydene og reaktionerne fra mennesker som oplever solformørkelsen og jeg kan virkelig se, hvordan lyset ændre sig. Men der er ingen billeder eller videofilm som kan vise, hvordan en solformørkelse virkelig er at se på. Den skal opleves med det blotte øje.

Kl. 8.08 tog Månen den første lille bid af Solen og solformørkelsen var i gang. Solformørkelses-brillerne blev brugt flittigt til hele tiden at følge med i når Månen langsomt spiste af Solen. Kl. 9.30 kom den første Diamantring (som er det sidste lys der kommer fra dale på Månens overflade) og så var solformørkelsen total. Det var helt vildt fantastisk og jeg kom til at græde af glæde over at have fået lov til endnu engang, at se dette utroligt smukke naturfænomen. Da der var gået 4 minutter og 9 sekunder kom noget af det smukkeste man kan forestille sig, den sidste Diamantring og dermed det første lys

fra Solen. De næste 1 time og 30 minutter gled Månen stille og roligt væk fra Solen igen. Vi var alle lykkelige og jubede af glæde over at have set den totale solformørkelse så godt, trods de meget dårlige vejrforhold på flere af de steder i Kina, hvor solformørkelsen kunne ses.

Totaliteten.

Jeg har nu set 8 totale solformørkelser (Borneo 1995, Caribien 1998, Bulgarien 1999, Afrika 2001, Australien 2002, Ægypten 2006, Kina 2008 og Kina 2009) og 3 ringformede solformørkelser (Panama, Madrid og Fransk Guyana). Det er noget som jeg aldrig

vil blive træt af at se så længe jeg lever. Ingen af de solformørkelser som jeg har set har været ens fordi jeg har set dem på så mange forskellige steder på Jorden og blandt så mange forskellige mennesker. Det er gået i blodet på mig at være med til at jage solformørkelserne rundt om på Jorden. Solen er aldrig den samme. Det er en stor gaskugle som hele tiden er fuld af aktivitet. Det er en stor oplevelse at kunne iagttage Solen med dens smukke og fantastiske korona som man ikke har mulighed for at se i almindeligt dagslys pga. det skarpe lys. Det er sjovt at kunne se stjerner og planeter midt om dagen. Diamantringen er helt ubeskrivelig smuk at se og jeg rejser gerne af sted år efter år for at se den.

Jeg er allerede i gang med planlægningen af mine næste to solformørkelser. Den ringformede solformørkelse i Indien den 15. januar 2010 og den totale solformørkelse i Stillehavet den 11. juli 2010.

Janaki Lund Jensen er amatørastonom og kontorfuldmægtig på Niels Bohr Institutet, Astro-gruppen Stjerner og Galakser.

RINGFORMET SOLFORMØRKELSE I SYDINDIEN

Viktors Farmor arrangerer en rejse til den ringformede solformørkelse der rammer Sydindien i januar. Den 15. januar 2010 oplever vi en ringformet solformørkelse ved Kanyakumari på Indiens sydspids. Formørkelsen varer ca. 10 minutter.

Udover højdepunktet med betragtning af den ringformede solformørkelse, rejser vi rundt i Sydindien, hvor vi besøger storblåede paladser og pilgrimsbyer med 1000 år gamle tempelkomplekser.

Vi skal desuden op i Nilgiri bjergene for at opleve landsbyer omgivet af smukke landskaber præget af bjerge, dale, nåleskov og grønne teplantager samt besøge landsbyer beboet af den oprindelige befolkning.

Langs kysten besøger vi hyggelige byer med koloniale bygninger og tager på sejltur på backwaters – et net af kanaler og søer omgivet af palmer.

Vi afslutter rejsen med et par dages badeferie ved en af Sydindiens bedste badestrande med blå hav, vøjende kokospalmer og fine små bugter.

4. til 18. januar 2010
Pris: 17.900 kr.

Ledere:
Janaki Lund Jensen og
Mikael Svalgaard

Begge er amatørastonomer og har erfaring fra mange solformørkelser. Janaki har stort kendskab til Indien. Mikael medbringer udstyr så vi kan betragte formørkelsen i alle dens faser.

Tlf: 86 22 71 81

info@viktorsfarmor.dk www.viktorsfarmor.dk